

Handläggare:
Shewen Nysmed

Landstingsstyrelsens miljö-
och skärgårdsberedning

Ansökan om bidrag ur skärgårdsanslaget för projekt Långsiktig samverkan för utvecklad besöksnäring i Stockholms skärgård 2015-2017 samt samverkansavtal Stockholm Archipelago

Ärendebeskrivning

Stockholms Visitors Board AB ansöker om 1 500 000 kronor för projektet Långsiktig samverkan för utvecklad besöksnäring i Stockholms skärgård 2015 – 2017.

Beslutsunderlag

Stf landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 27 augusti 2014
Ansökan om bidrag ur landstingets skärgårdsbidrag
Organisering för fortsatt skärgårdssamverkan
Skärgårdsstrategin Förstudie
Samverkansavtal avseende Stockholm Archipelago

Förslag till beslut

Miljö- och skärgårdsberedningen föreslår tillväxt- och regionplaneringsutskottet föreslå landstingsstyrelsen besluta

att Stockholms läns landsting tecknar avtal om medverkan i "Stockholm Archipelago" verksamhetsåren 2015 - 2017

att bevilja Stockholm Visitors Board AB bidrag på högst 1 500 000 kronor, dock högst 50 % av total kostnad, för projektet Långsiktig samverkan för utvecklad besöksnäring i Stockholms skärgård, under förutsättning att övrig finansiering ordnas

att utbetalning, redovisning och eventuell återbetalning av beviljade medel ska ske enligt förvaltningens anvisningar.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning

Projektet syftar till att stadfästa och utveckla det samarbete som skett i Skärgårdsstrategin för besöksnäringen under perioden november 2011-2014. Målet är att förbättra och utveckla förutsättningarna för besöksnäringen i Stockholms skärgård året runt.

Stockholms läns landsting har fått en förfrågan från styrgruppen i destinationsutvecklingsprojektet Stockholms skärgård om att vara en av samarbetsparterna i en planerad regional samverkansorganisering med syfte att stärka besöksnäringen i Stockholms skärgård.

Samverkansorganiseringen, som går under namnet Stockholm Archipelago, är en fortsättning på den samverkan som sedan hösten 2012 har pågått inom ramen för Skärgårdsstrategin och där landstinget genom Tillväxt, miljö och regionplanering har varit en av deltagarna. Visionen är att Stockholms skärgård år 2030 ska vara ett besöksmål i världsklass – året runt. Målsättningen är att öka antal kommersiella gästnätter i skärgården som helhet med 50 % innan år 2020, antal heltidsarbeten lika så. Man siktar också på en sammanlagd omsättningsökning på 80 % och ett dubblerat förädlingsvärde.

Förvaltningen föreslår att ansökan beviljas och att avtal tecknas om samverkan i enlighet med bilaga.

Bakgrund

Projektet syftar till att stadfästa och utveckla det samarbete som skett i Skärgårdsstrategin under perioden november 2011-2014. Samarbetet har omfattat en förstudie, framskrivning av en gemensam strategi för Skärgårdsregionens parter samt ett större destinationsutvecklingsprojekt med inriktning på hållbarhet och internationella marknader, där Tillväxtverket varit huvudfinansiär. Syftet är att förbättra och utveckla förutsättningarna för besöksnäringen i Stockholms skärgård året runt genom ett större strategiskt grepp, regional samverkan, gemensamma metoder och kommungränsöverskridande insatser, samt gemensam profilering av skärgården.

Medverkande parter i pågående arbete är Stockholms läns landsting inklusive skärgårdstrafiken (trafikförvaltningen), Länsstyrelsen i Stockholms län, de sju skärgårdskommunerna Haninge, Nacka, Norrtälje, Nynäshamn, Vaxholm, Värmdö och Österåker samt Skärgårdsstiftelsen, Statens fastighetsverk och några enskilda företag. Inför det fortsatta arbetet

öppnas det upp för ytterligare kommuner att delta – exempelvis Lidingö, Södertälje och Tyresö. Däremot planeras inte Statens fastighetsverk eller enskilda företag ingå som finansiärer i den planerade basverksamheten.

Samverkan med näringslivet är avgörande, då det framför allt är i företagen som tillväxt och jobb skapas. Enligt den organisationsmodell som arbetats fram och som ligger till grund för ansökan sker denna samverkan i första hand på lokal eller delregional basis. Samverkan har av de parter som deltar hittills beskrivits som övervägande framgångsrik, och en utvärdering av arbetet under vintern 2014 bekräftar ett stort förtroende hos de inblandade aktörerna för Skärgårdsstrategins arbete.

Stockholms skärgård har under perioden varit en av fem svenska destinationer som genomfört ett större destinationsutvecklingsprojekt. Övriga är Kiruna, Åre, Vimmerby och Bohuslän.

Projektet syftar till att genom regional samverkan skapa förutsättningar för en starkare besöksnäring i Stockholms skärgård, året runt. Detta sker genom strategisk och operativ samverkan mellan berörda offentliga parter, där den operativa verksamheten planeras att ske med fysisk utgångspunkt från Stockholm Visitors Board. Förstudien och den strategi som skrivits fram beaktar RUFSS 2010 och Delregional plan för Stockholms kust och skärgård, samt den nationella besöksnäringstrategin, målen i "Stockholmsstrategin" för besöksnäringen och Landsbygdsprogrammet. De strategiska valen och ambitionsnivåerna är satta utifrån dessa planer.

Tillväxtmålen är högt satta, och för att dessa mål ska uppnås krävs att den kapacitet som finns i regionen – både längs kuststräckan och på öarna – utnyttjas bättre under en större del av året, samt att regionen fortsätter att utveckla en stark attraktionskraft och goda samarbeten både mellan och inom näringsliv, offentlig och ideell sektor. Ett väl hanterat utvecklingsarbete bidrar till att stärka natur- och kulturvärden, då det är dessa värden som är själva attraktionskraften i skärgården. Skärgårdsstrategins fokus på hållbarhet är utgångspunkt för att implementera metoder för ökad hållbarhet och miljöfokus. Den ansats som görs i destinationsutvecklingsprojektet utgår från Swedish Welcome, som är en stödorganisation för svensk besöksnäring.

Uppsatta mål för projektet är:

- Att etablera en långsiktig samverkansform för skärgårdsregionens parter med avseende på besöksnäringens utveckling, Vision 2030 om skärgården som året-runt-besöksmål i världsklass samt implementeringen av den gemensamma Skärgårdsstrategin.

- Att ha utvecklat rutiner för en framgångsrik hantering av innehåll och funktioner på den gemensamma webbplatsen för skärgården – ”skärgårdswebben”.
- Att etablera operativa rutiner och lösningar i det dagliga arbetet som underlättar parternas samverkan och därmed förmåga att nå de långsiktiga målen.
- Att när projektperioden avslutas 2017 ha närmat sig de långsiktiga målen (2020) i Skärgårdsstrategin. Eventuella konkreta delmål för denna projektperiod sätts av styrgruppen tillsammans i samband med projektstart.
- Att nå en starkare förankring av Skärgårdsstrategin med avseende på kännedom om strategin hos skärgårdsregionens aktörer, och ambitionen att arbeta mot uppställda mål inom fokusområdena Skärgård och stad i samverkan, Fler och längre säsonger och En hållbar besöksnäring.

Projektets verksamhet ska stadfästa och utveckla det arbete som pågått sedan tre år tillbaka. Det är ett samarbete som inleddes hösten 2011 och som dessförinnan inte tidigare bedrevs i den här formen. Att samverka på ett regionalt plan är en nödvändighet för ett genomslag i den förhållandevis komplexa besöksnäringen. Arbetet i Skärgårdsstrategin bygger på en kombination av gemensamma strategier, fakta och metodstöd, men med bibehållet lokalt ansvar för lokalt destinationsutvecklingsarbete. Arbetet sker i samverkan mellan privat, offentlig och ideell sektor, och generellt finansieras utvecklingsinsatser i besöksnäringen ofta med externa projektmedel.

Efter ett tidigare försök, genomfört av några aktörer inom främst näringslivet, att skapa en regional organisation för besöksnäringen – Öppen Skärgård – finns idag ingen enskild aktör som har ett samlat regionalt ansvar för frågorna. Att etablera en långsiktig lösning utifrån Skärgårdsstrategin som samverkansmodell bedöms av parterna vara det som saknas för att etablera ett mer strategiskt inriktat regionalt utvecklings- och marknadsföringsarbete för besöksnäringen i skärgårdsregionen.

Överväganden

Stockholms läns landsting kan lämna bidrag till skärgårdens utveckling för projekt för infrastruktur och tillgänglighet och andra aktiviteter som är av allmänt intresse, värnar och utvecklar skärgårdens miljö-, natur- och kulturvärden samt skapar förutsättningar för näringsliv, boende och rekreation på skärgårdsöarna.

Den allmänna utgångspunkten för bidragsgivningen är landstingets roll och ambitioner i skärgården enligt planer och program som landstinget antagit som RUFSS 2010, Skärgårdspolitiskt program 2010 och Delregional utvecklingsplan för Stockholms kust- och skärgård.

1. Bidrag kan beviljas till infrastrukturprojekt enligt till exempel följande:
 - Bryggor som har reguljär trafik eller av kommunerna bedöms som viktiga för fastboende och näringsliv på öarna. Brygganläggningen ska även ha en huvudman och denne ska ta ansvar för anläggningens långsiktiga förvaltning.
 - Replipunkter enligt RUFSS 2010 eller av kommunerna angivna platser med motsvarande funktion.
 - IT-projekt.

2. Bidrag kan beviljas till projekt på öar utan bro, tunnel eller statlig färja som skapar förutsättningar för boende, verksamhet och rekreation samt är förenliga med att utveckla och värna miljö, natur- och kulturmiljö, samt till projekt i kust- och skärgårdsområdet som syftar till att utveckla och värna miljö, natur- och kulturmiljö enligt följande:
 - Inom Landsbygdsprogrammet
 - Inom ramen för Europeiska strukturfondsprogrammen och Nordiska Ministerrådets Skärgårdssamarbete.
 - Projekt med annan offentlig medfinansiering.

Verksamhetsbidrag kan även beviljas till sekretariat knutna till internationell samverkan samt till organisationer som företräder skärgården utifrån ett brett perspektiv, med dess olika intressen.

Projektet bidrar till att uppfylla åtagandet i RUFSS 2010 om utveckling av Stockholmsregionen som besöksdestination. Närheten mellan storstad, vildmark och skärgård anges som en unik resurs för regionen. Det berörs även i Delregional utvecklingsplan för Stockholms kust och skärgård genom inriktningen att skapa förutsättningar och ange villkor för företag och verksamheter att utveckla varu- och tjänsteutbud utifrån kust- och skärgårdsområdets specifika förhållanden, resurser och kvaliteter.

Projektet är en fortsättning på det arbete som inleddes genom förstudien om utveckling av besöksnäringen i Stockholms skärgård inom ramen för Stockholmsstrategin. Förvaltningen anser att det är viktigt att Stockholms läns landsting medverkar i det fortsatta arbetet och ser nyttan med att berörda aktörer kraftsamlar för att genom regional samverkan skapa förutsättningar för en starkare besöksnäring i Stockholms skärgård, året runt.

Samverkan inom Stockholm Archipelago utgör en regional plattform för utveckling av Stockholms skärgård. Förvaltningen anser att den kraftsamling som samarbetet innebär är till stor nytta, med förhållandevis liten personell ansträngning och till en lägre kostnad än vad som tidigare avsatts för Skärgårdsstrategin. Därför föreslås att Stockholms läns landsting medverkar i Stockholm Archipelago med start år 2015.

Förvaltningen föreslår att Stockholm Visitors Board beviljas 1,5 miljoner kronor under åren 2015-2017 för projektet och att Stockholms läns landsting tecknar bifogat avtal om samverkan.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet har inga ytterligare ekonomiska konsekvenser. Bidraget ryms inom befintlig budget.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Catarina Andersson Forsman
Stf landstingsdirektör

Peter Haglund
Direktör SLL Tillväxt, miljö och
regionplanering